דברי אמת — ויקרא

אדם כי יקריב מכם כו' מתחיל לשון זכר כי יקריב. ומסיים [לשון רבים] תקריבו את קרבנכם. הנה איתא אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד דפרשנו י"ט נקרא בענין עבדות ה' מי שמתנהג ע"פ תורה לבד לקיים מה שכתיב בלא לב. וכדאיתא בחו"ה שיש שני מדרגות א' הוא מי שמקיים הכתוב. ושני הוא גם חובת הלבבות. וזה נקרא שבת יעו"ש בספר הנ"ל ונ"ל שכבר כתבתי מעין זה בספר הקדום כי מי שאוהב את הבורא ב"ה ומתבונן בגדלותו תמיד ומתדבק בו יתב' דרך העולמות נעשה בעיניו כאין נגדו יתב' וכמו שאמר אליהו לאיוב בשמעו שהוא גדול בעיניו ומתרעם על מדותיו ובאמת היה צדיק תם וישר וירא אלקים וסר מרע ומה שהוכיחו אותו לא היה כראוי ואליהו אמר לו שור שחקים גבהו ממך. כי כשאדם רואה ומסתכל כלפי מעלה ממילא נכנע ונעשה כאין וזה הוא מחובת הלבבות. וזה מדרגת שבת עליות העולמות ונקרא קודש הוא חכמה. וי"ט נקרא רק מקרא קודש לשון יום טוב כי המקיים התורה נקרא כן כי תורה אור ויקרא לאור יום. טוב נקרא התורה כן יש לומר לענין מוסר והמקיים מה שכתוב הוא גדול בעיניו ונמצא קשה לו להמשיך דברים התלוים באין בעת שגדול בעיניו כ"א בצבור שאל כביר לא ימאס. וזה אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד להמשיך אוכל נפש לבדו בלא צבור כי המדרגה שבת עולם המחשבה שמתדבק בו יתב' ע"י עולמות ומסתכל בגדלותו ית' נעשה כאין בעיניו וכמו שאמר אליהו לאיוב שיר שחקים כנ"ל יכול גם לבדו להמשיך ממזל משא"כ מי שאינו כן [אינו יכול להמשיך] רק בצנור. ועוד המתדבק בו יתב' בלבו תמיד שהוא עיקר כי רחמנא לבא בעי הוא דבוק בו יתב' ואוהב אותו ית' ממילא אוהב את ישראל ואוהבים אותו כי כמים פנים אל פנים כו' נקרא בעצמו צבור וכך שמעתי ממורי ז"ל ע"ה כי גם הוא כולל הרבה וע"כ נקרא רב כי כולל הרבה וע"כ יש לי רחמנות גדול על בני ישראל ומבקש רחמים עליהם כמו אב. כרחם אב. כי הוא כוללם בשורשם. וזה אלא אוכל נפש בלבד:

וי"ל עוד והכל הוא א' שבת נקרא בעל תשובה כמו ששמעתי ממורי הרב דמגיד מזלאטשוב ז"ל שבת הוא תשובה לשון שובת לה' והכל א' כי המתדבק בו ית' תמיד ומתבונן בגדולתו ית' מכיר שכלותו וחסרונו והאיך ראוי לירא מאלהי הגדול הזה וגם מתבונן תמיד חסדו ית' עלינו לפי גדולתו והאיך ראוי לשלם לו ית' גמולו וזה נקרא בעל תשובה שהוא [גדול] מצדיק גמור שבא זה ע"י מחשבות עליונות דבקיתו ית'. וזה מרומז בפרש' וישלח וימלך הדר. שלא מת. מרומז על הכנעה. מ"ה החד"ש כן שמעתי מרבי הרב גאון גדול רב מפינסק מ"ה החד"ש. ע"י מה והכנעה יכול להיות התחדשות פי' גם בעולמות עליונים שייך זה. ולא קודם כי היו רוצים להתגדל ולקבל הכל כי היו נראים להם שראוים לזה. וזה נקרא הדר לשון הדרי בי לשון תשובה והכנעה שנעשה בעיניו שפל כמו משרע"ה אמר ונחנו מה. וזה אין בין י"ט לשבת כנ"ל על בעל תשובה כי הבעל

תשובה יכול מאוד להמשיך בני חיי ומזוני וכמו שפרשנו על מקום שבעלי תשובה עומדים כו' כי בני חיי [ומזוני] מרומז בעמידה. בני ברא כרעא דאבוה. חיי [כי] עמידה לשון עכבה כמו ואנכי עמדתי בהר. וכן עומד לדין עמים לשון עכבה להתעכב הרבה בעולם ולהאריך ימים ושנים. ומזוני. כי ממונו של אדם מעמידין אותו על רגליו והמתפלל על חבירו והוא צריך [לאותו דבר הוא] נענה תחילה ע"כ מקום שבעלי תשובה עומדים כו' הוא בני חיי ומזוני שיש לו יותר מצדיק גמור. וזה דוקא בעצמו כנ"ל. וזה אלא אוכל נפש בלבד. ויום טוב נקרא צדיק גמור שהוא תמיד טוב יום טוב. ואוכל נפש נמי מרומזים בו בני חיי ומזוני אכילה הוא מזוני. גם כתיב הלחם אשר הוא אוכל. וחיי נמי מרומז באכילה כי הנשמה גם למעלה היא חיה כ"א הכוונה על הגוף במה שהוא דומה לבהמה אוכל ושותה כבהמה וזה אוכל נפש בלבד. וזה אדם כי יקריב מכם קרבן לה' פי' מכם ממש. ומפרש במה מן הבהמה להמשיך להם דבר שהוא דומה לבהמה להיות חיים הרבה בזה עולם ובריאים להיות להם תאות אכילה. מן הבקר. הוא עושר ומזוני כי פני שור מהשמאל ונקרא צפון כמו צפון וימין וכתיב שולחן בצפון מצפון זהב יאתה. מן הצאן. הוא בני להרבות את ישראל כמו שכתיב ואתן צאני צאן מרעיתי. ע"י זה תקריבו את קרבנכם כי ע"י זה יתקרבו אל ה' כי הנפש מרגיש ממי בא לו השפע ומתקרב אל הצדיק ממילא מדריכו בדרך אמת. וזה שמתחיל אדם מי שהוא מדרגת אדם מעולם המחשבה בו ית' כי מחשבה הוא חשוב מה וגם לשון בעל תשובה כי מ"ה הוא כמו מ"ה החד"ש הדר מלך הח' לשון הדרי בי. וזה אדם כי יקריב כו' כי גם ביחידות יכול להמשיך בני חיי ומזוני המרומז בבהמה בקר וצאן הן בעל תשובה והן מי שמתדבק בו ית' במדשכתו שהכל מרומז במלת אדם כנ"ל משא"כ מי שאינו כן [כ"א] כמו סתם עולם. [רק] ברבים יכולים להמשיך וזה תקריבו את קרבנכם לשון רבים:

שם נפש כי תחטא כו' כנ"ל דידוע מי שעובדו יתב' במחשבה הנקרא אדם ונקרא בעל תשובה כי משיג תמיד האיך ראוי לירא ממנו יתב' והנה כשאין מתדבק בו ית' כן. הוא אצלו חטא וכמו ששמעתי מפרשים אשרי אדם לא יחשוב ה' לו עון מה שלא יחשוב ה' במחשבתו נקרא לו עון ולא חטא כ"א עון. וזה. הנקלה בנכבד. שמפרשים רז"ל מי שחמורות דומות עליו לקלות במי שקלות דומות עליו לחמורות. וזה נפש כי תחטא מי שח"ו אינו חוטא בפועל כ"א בנפש לבד הוא חסרון מחשבה הגונה. ושמעה קול אלה שמשיג שמיעה רוחניות כרוז של גזירה קשה ר"ל. והוא עד פי' לפעמים פעל ה' ית' ע"י נסים לטובת ישראל הנקרא עדות כמו שפירשו רז"ל על פרכת העדות זו נר מערבי עדות לישראל כו' שהי' נס. או ראה שאינו מדרגת שמיעה ששורשו בעינין וזה או ראה. או ידע שמשיג ברוח הקודש וחכמה כי חכם עדיף מנביא. אם לוא יגיד לה' להמליץ ולבקש רחמי' ונשא עונו. וכתיב בוי"ו אם לוא יגיד. ימשיך לה' הצער בכל צרתם לו צר. וזה אם לו יגיד ונשא עונו מעלה העון שגרם זה למקום הנקרא נושא עון ונתקן הכל: